N° 3023. — 1860.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5.00; voor de buitensteden franko p. p. ƒ 6.00.
Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan »het Bureau van DE TIJD."

MAANDAG 30 JULIJ.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ .90 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentiën wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

Vereeniging: »REGT VOOR ALLEN".

De VEREENIGING maakt bekend, dat zij als Kandidaat voor de Provinciale Staten, bij de verkiezing van Dingsdag, 31 dezer, heeft aangenomen: den Heer

W. F. HESHUYSEN.

De Kommissie van Bestuur:
J. W. CRAMER,
Voorzitter.
J. A. ALBERDINGK THIJM,
Sekretaris.

AMSTERDAM, 27 Juli, 1860.

AMSTERDAM, 28 Julij.

Gisteren is de spoorweg-wet met twee derden der stemmen aangenomen. Het doet ons genoegen dat dit resultaat bereikt is. Wij zijn er verre af te beweren dat het thans aangenomen ontwerp zonder gebreken is, integendeel, het heeft er verscheidene. Maar wij hebben daarop niet te zeer gedrukt bij de bespreking dezer zaak. In het algemeen verdiende het huidige plan verre de voorkeur boven het vorige, en had veel om een aanneming te wettigen. Misschien zoo het 't eerste was, dat in behandeling werd gebragt, zouden wij ons met meer kracht tegen sommige gebreken gekant hebben. Nu echter, na het herhaald beraadslagen over deze zaak, begrepen wij dat het tijd van handelen was, en men niet door enkele bezwaren te zeer te doen wegen, een nieuw uitstel mogt in de hand werken. Men mag nu niet alles verkregen hebben wat in het belang des lands gewenscht was, in het algemeen echter voldoet de gisteren aangenomen wet vrij wel aan de behoefte. Wij vertrouwen dat de Eerste Kamer er mede haar zegel aan hechten zal.

Eene groote verbetering is onder de beraadslaging in het plan gebragt; wij bedoelen de rigting in het midden des lands over Kuilenburg. Wij gelooven dat het mogelijk zou zijn geweest bij kalm overleg nog andere verbeteringen in te voeren. Doch hieraan heeft het in sommige opzigten ontbroken. Vele leden hadden slechts open ooren voor een enkele lijn, en waren voor de overige vrij onverschillig. Daarenboven had de oppositie zich op een verkeerd terrein geplaatst. Zij leverde slechts slag op het enkele punt van aanleg door den Staat, en toen zij daar een nederlaag geleden had, vergenoegde zij zich met kleine schermutselingen en voorpostengevechten. Er boden zich anders gelegenheden genoeg aan voor een strijd met duchtige argumenten, al ware het slechts geweest tegen het overtollige van deze, en de verkeerde rigting van gene lijnen. Zij heeft die ongebruikt laten voorbijgaan.

Wij zeiden daareven dat zij zich, met tegen den aanleg door den Staat te velde te trekken, op een verkeerd terrein had geplaatst. Inderdaad, want de ongenoegzaamheid der bijzondere nijverheid, om hier te lande spoorwegen aan te leggen, zonder zware offers uit de schatkist, en zonder vreemde kapitalen en vreemden invloed, was zoo goed als bewezen. Maar, zeide men, de meerderheid der Kamer heeft zich vroeger tegen staatsspoorwegen verklaard. Wij begrijpen niet hoe men ooit ernstig dit argument heeft kunnen aanvoeren. Immers die verklaring der meerderheid was in der tijd gegeven onder den indruk van het vorige ontwerp, dat men wilde aannemen ten einde spoorwegen te erlangen, om het even uit welk motief. Dezelfde reden, die de meerderheid toen *tegen* staatsspoorwegen deed zijn, moest er haar thans *voor* geneigd maken. Vóór den aanvang der diskussie hebben wij dat gevoelen te kennen gegeven, en de uitkomst heeft ons niet beschaamd. Dat de Regering zich bij het opmaken van haar plan niet gestoord heeft aan de zoogenaamde verklaring der meerderheid, welke alleen op een voorbijgaande neiging berustte, en alles behalve onverzettelijke overtuiging was, bewijst in allen gevalle haar doorzigt. Hoe weinig zulke verklaringen beduiden, leert de stemming van gisteren. Terwijl het vorig ontwerp, dat gekoncedeerde wegen aanbood, slechts even de vereischte meerderheid verwierf, erlangen de afgekeurde staatsbanen twee derden der stemmen. Dat vergaderingen van een zeventig-tal leden steeds, als waren zij één enkel persoon van een buitengewoon konsekwent karakter, volgens een onwrikbaar beginsel, zonder om te zien, zouden handelen is een denkbeeld dat alleen kan opkomen in zulke onpraktische hoofden als die, waaruit de artikelen voor de *Arnhemsche Courant* te voorschijn treden.

Men schrijft ons uit Londen 25 Julij.

„......Uit den Tunnel teruggekeerd stoomden wij de rivier weder op tot aan de brug van Southwark, en wandelden van daar naar het Westminster-paleis, waarin het Parlement zijne zittingen houdt. Onder de moderne gebouwen, in gothieken stijl, is dit voorzeker het schoonste dat men hier aantreft. Van de Westminster-brug, of van de stoomboot op de rivier gezien, levert het te zamen met de Westminster-abdij een prachtig gezigt op. De gevel van het paleis, die naar den Theems gekeerd is, heeft ongeveer 1000 voet (Eng. m.) lengte, en is rijk versierd met gebeiteld loofwerk. Onder de torens (ik meen vier), die op het gebouw prijken, is *the Victoria Tower* de hoogste: hij zal omstreeks 400 voet meten. Het mag inderdaad een paleis genoemd worden, en als zoodanig steekt het gunstig af bij de koninklijke paleizen van de Hoofdstad. Deze zijn voor 't grootst gedeelte gebouwd van gebakken steen; hebben niets dat hen onder het opzigt van bouwkunst aanbeveelt, en kunnen, wat het uitwendige betreft, slechts onder de middelmatige gebouwen gerekend worden. Behalve de elf binnenplaatsen vindt men in het Westminster-paleis een menigte vertrekken, zalen, vestibulen, galerijen en salons, welke dienen tot bureau's voor de kommissiën der beide Kamers, tot konferentiezalen, tot woningen voor onderscheiden hooge beambten, enz. In al die vertrekken ontmoet ge een grooten rijkdom van sierselen, hetzij van mozaïeke vloeren, geschilderde glazen, snij- en loofwerk in marmer, hardsteen, eikenhout of vergulde metalen; hetzij van standbeelden, schilderijen enz.; in één woord, alles is in zijn soort schoon en kostbaar. Het bouwen van dit paleis nam een aanvang in 1840, zes jaren na het afbranden der oude Kamers. De vergaderzaal voor de Kamer der gemeenten is eerst sedert ettelijke jaren in gebruik; de inbezitneming van die der lords dagteekent reeds van 1847. Deze laatste vooral is allerprachtigst. Op eene lengte van 90 voet heeft zij eene breedte van 45 en even zooveel hoogte; terwijl aan de versiering noch moeite noch kosten gespaard zijn. Zij is overal rijk aan gothiek loof- en beeldwerk en wordt zeer geroemd wegens de schilderingen van historische onderwerpen die er een kunstkabinet van maken. — „Welk een pracht," zei ik bij 't uitgaan tot een der vrienden die mij vergezelden; „en welk verschil tusschen het Parlement en Sint Paul! Hier is alles bijeengebragt wat een Engelschman voor zijn geliefdkoosd *fashionnable* en *comfortable* verlangen kan; en in Sint Paul......" — „Sint Paul — viel hij in de rede — is een kerk, en hier is het Parlement. Weet ge dan niet dat in Engeland het belang van den Staat vóór dat van de Kerk gaat?......En buitendien.... wie verzekert u dat de lords en de heeren der gemeenten ooit een voet in Sint Paul zetten?...... Als zij verpligt waren nu en dan eenige uren in die kerk door te brengen, zou het er waarschijnlijk wel anders uitzien....." Dunkt u niet dat mijn vriend gelijk had?

„Van het Parlement naar de Westminster-abdij heeft men slechts eenige stappen te doen. Toen wij de kerk binnen kwamen werd er godsdienstoefening gehouden. Een der geestelijken zong op recitatieven toon de gebeden, die door zangers en koorknapen met een vierstemmig *amen* beantwoord werden. Een en ander geleek zeer veel op de zangwijze, die in de Katholieke kerken in België en in sommige Hollandsche steden in gebruik is. Wij moesten wachten tot dat alles geëindigd was; wat echter niet lang duurde. Daarna werd het ons vergund de kerk in al haar bijzonderheden te bezigtigen.

„Het begin der tegenwoordige Abdij dagteekent van de elfde eeuw; doch de kerk (1), zoo als zij thans nog is, een echt monument van gothieken stijl, werd gebouwd op het laatst der dertiende, onder de Regering van Hendrik III en van zijn zoon en opvolger Eduard I. De gekleurde glazen zijn eerst in lateren tijd geplaatst. Die aan de de noordzijde, welke voor de schoonste gehouden worden, dagteekenen van 1722, aan de westzijde van 1735 en en aan de zuidzijde van 1847. — Het zal onnoodig zijn te zeggen, dat het inwendige der kerk sedert de gebeurtenissen der 16e eeuw eene merkelijke verandering ondergaan heeft. Wat uitsluitend Katholiek was (altaren b. v.) is er uitgenomen; want het eenige altaar dat men den vreemdelingen laat zien wordt er slechts bewaard als eene *antiquiteit*. Het schoon koor is — ledig; en dient alleen, zoo ik mij niet vergis, voor plegtige gelegenheden, zooals de krooning der koningen. De zeven kapellen, die zich in den omgang van het koor bevinden, worden *druk bezocht* — niet zooals eertijds, om de H. Moeder Gods te vereeren, of de voorspraak van den H. Eduard, den belijder, in te roepen, maar — om er in rond te wandelen als in een museum en de monumenten en andere merkwaardigheden te bezigtigen. Vooral moet ik niet vergeten, dat ook deze voormaals Katholieke kerk thans, naar protestantsche wijze, *afgeschoten* gedeelten heeft. Gelukkig zijn hier geen *planken* schuttingen; doch het geheel is er niet te minder door bedorven. Als gij langs de zuidzijde (2) binnenkomt, stuit ge, omstreeks het midden van het transcept, tegen een ballustrade, welke van den grooten pijler van den middenbeuk tot aan dien van het koor den weg verspert. Even zoo is het aan de noordzijde. Aan den westkant, in het midden namelijk van de kerk, heeft men eene tribune gebouwd, waarop het orgel geplaatst is; zoodat vandaar tot aan den ingang van het koor de geheele middenbeuk is afgesloten, en het trotsche gezigt, dat de kerk anders zou opleveren, u volslagen benomen is....

„In deze kerk, waarin de soevereinen van Engeland gekroond worden, zijn ook de meesten hunner begraven. Vóór de reformatie schijnt zij uitsluitend de begraafplaats geweest te zijn van vorstelijke en hooggadelijke personen, van de abten van Westminster en andere hooge geestelijken; sedert dien tijd is het echter veranderd. Eenige schrijvers noemen haar het Pantheon van Engeland. Als men door Pantheon verstaan wil hebben een mengelmoes en verwarring van de meest heterogene personen en zaken, dan is het volkomen waar. Gij vindt er het graf van den H. Eduard, den belijder, en zelfs de antieke kast, waarin zijne overblijfselen bewaard werden, die echter ledig en geschonden is; maar gij vindt er ook het graf van Elizabeth (eerloozelijker gedachtenis) en van Koningin Maria, hare zuster. Naast de mausoleën van verdienstelijke mannen treft ge ook monumenten aan van den lord-kanselier Bromby, die in naam van Elizabeth voorzat bij het regtsgeding van Maria, Koningin van Schotland, en van andere gunstelingen, zoo van Elizabeth als van Cranmer en Cromwel. Men vindt er de graven, mausoleën, monumenten, standbeelden of busten van allerlei personen; van graven, hertogen, prinsen, prinsessen en andere vorstelijke en niet-vorstelijke personen; van Katholieke en Anglikaansche Aartsbisschoppen en Bisschoppen; van land- en zeeofficieren, van admiraals en generaals; van Parlementsleden, als Pitt, Fox, Canning; van toondichters, schrijvers, geleerden en van dichters in allerlei genre; van personen, die men eigenlijk niet kwalificeeren kan; zelfs van akteurs en van aktrices. — De oude Romeinen hadden hun Pantheon, dat is, een tempel, die aan al de goden was toegewijd. De Fransche revolutionnairen, die op echt heidensche en afgodische wijze

---

(1) Als men hier in de wandeling van de Westminster-*abdij* spreekt, bedoelt men er alleen de *kerk* door. In de volkstaal is dit zeer verschoonbaar; maar als in *plaatsbeschrijvingen*, in *wegwijzers* en *guide's* gesproken wordt van het transcept der *abdij*, van het koor, het schip der *abdij* enz. is het meer dan belagchelijk.

(2) Dit gedeelte der kerk wordt tegenwoordig genoemd de *dichters-hoek* (Poet's Corner), omdat Chaucer, Spencer, Shakespeare en andere Engelsche dichters er begraven zijn.

wierook offerden aan de godin de Rede, wilden voor het oude Rome niet onderdoen, en maakten van de kerk der H. Genoveva een Pantheon, waarin zij de assche, of altans de standbeelden en busten plaatsten van hen, die het dankbare vaderland als *groote* mannen vereeren wilde. Naast een Voltaire en Rousseau werd den H. Vincentius a Paulo eene plaats ingeruimd! En evenwel in de Westminster-kerk is het nog wanstaltiger. Te Parijs begreep men ten minste dat het Christelijke element niet te vereenigen is met het heidensche; men onttroonde de beschermheilige der stad, en bande de godsdienst uit haar heiligdom. Te Londen begrijpt men het anders. Door de tallooze monumenten in de Westminster-kerk is het profane met het godsdienstige vermengd; of liever, het laatste door het eerste geheel in de schaduw gesteld; en desniettemin blijft men voortgaan die kerk te gebruiken voor de eeredienst!!

»Ik zal u niet spreken over de abdij-zelve; noch over andere merkwaardigheden, die ik hier gezien heb: het *British Museum*, de zoölogische en botanische tuinen, de Regent's en andere parken, enz. enz. Ik had u gezegd dat ik geen beschrijvingen wilde leveren, en nogtans heb ik, bijna ongemerkt, verder gegaan dan ik aanvankelijk voornemens was. Eer ik echter voor goed eindig, deel ik u nog het volgende mede.

»De stad Londen is verdeeld in twee bisdommen: *Westminster* op den linker oever van den Theems, en *Southwark* op den regter. Bij het eerste, van hetwelk Zijne Eminentie Kardinaal Wiseman de titulair is, behoort het graafschap Middlesex, Wallis enz.; het tweede heeft onder zich het graafschap Surrey, Kent en andere aangrenzende streken. In de stad-zelve, en onderhoorigheden (*suburbs*) van weêrszijde der rivier, zijn ruim honderd Katholieke kerken en kapellen; haar aantal neemt jaarlijks toe, en desniettemin is het ontoereikend voor de Katholieke bevolking. Van de meeste kan men zeggen, dat zij onder alle opzigten minder zijn dan de kerken der onderscheidene Katholieke Staten van het vasteland. Zoo zou de kerk, die den Kardinaal-Aartsbisschop tot kathedraal dient, een vrij schoone parochiekerk zijn; doch als Katholieke hoofdkerk van Westminster mag zij ter nauwernood middelmatig heeten. Zij zal dan ook later door eene waardiger kerk vervangen worden. Moge de Voorzienigheid daartoe het leven des Kardinaals verlengen en hem de middelen verschaffen om eenmaal zijne plannen ten uitvoer te brengen! — De schoonste onder al de Katholieke kerken te Londen is de kathedraal van Southwark. Zij is gebouwd naar de plannen en onder het opzigt van den bekenden architekt Welby Pugin; dat is voldoende om u te zeggen, dat zij streng gothiek is, in de onderdeelen zoowel als in haar geheel, in kerkgewaden zoowel als in meubelen en sieraden. (1) Zij werd den 5n Julij 1848 ingewijd door Mgr. Wiseman. Z. D. H. voerde bij die gelegenheid het woord, sprak over de zegepraal der martelaren en wees ten slotte op den roemrijken dood van Mgr. Affre, Aartsbisschop van Parijs. Deze had beloofd bij de inwijding van *St. George's cathedral* te zullen tegenwoordig zijn; maar eenige dagen te voren (27 Junij) bezweek hij als slagtoffer zijner herderlijke liefde op de barrikaden van *Saint Antoine*.

»Maar worden die kerken druk bezocht? — vraagt welligt deze of gene uwer lezers — en welk is, in 't algemeen, de godsdienstige toestand van Londen?.... Ik meen dat de volgende, ofschoon vlugtige en onvolledige schets een voldoend antwoord zal geven op die vraag.

»Zoo druk en woelig als het hier op de werkdagen is, zoo stil en rustig is het op de Zon- en Feestdagen. Geen vrachtwagen op de straten, geen goederentreinen op de spoorwegen, geen post zelfs te Londen. Alleen des Zaturdags en Zondags avonds vertrekt van hier de post naar de buitensteden, alwaar de brieven des Zondag slechts éénmaal worden uitgegeven. De brieven voor het buitenland vertrekken eerst 's Maandags 's morgens.

»Alle huizen, winkels, magazijnen en fabrieken zijn gesloten; en slechts op eenige bepaalde uren mogen sommige winkels verkoopen en de herbergen drank slijten. De onthouding van slafelijke werken kan niet beter worden in acht genomen; en onder dit opzigt kan het Protestantsche Engeland ten voorbeeld strekken aan het Katholieke Frankrijk en België. Maar wordt daarom de Zondag *geheiligd?* Ziedaar een andere vraag. Onder de Katholieke bevolking laat het veel te wenschen over; want ofschoon het getal dergenen die *nooit* ter Kerk komen betrekkelijk gering is, kan men toch aannemen dat drie vijfde gedeelte er *weinig* komt en zijne pligten verzuimt. Dezen zijn meestal arme Ieren, die, zooals ik reeds vroeger gezegd heb, buiten hun vaderland dubbel te beklagen zijn. Onder de Protestanten is het, ook in verhouding, nog veel erger. Naar mij hier verzekerd is, zijn de schrikbarende statistieken, welke in Hollandsche tijdschriften en dagbladen zijn medegedeeld, volstrekt niet overdreven. De groote massa der bevolking, bepaaldelijk de arbeidende en de lagere klasse, is volslagen onkundig in alles wat de godsdienst betreft; en zet nimmer een voet in eenige kerk; en daar eerstgenoemde geld genoeg verdient, weet zij de Zon- en feestdagen niet anders dan in ledigheid en brasserijen door te brengen. Een middel ter bevordering daarvan zijn o. a. de Zondaagsche *pleiziertreinen*, die door de spoorweg-maatschappijen tegen *verminderde* vrachten zijn aangelegd; en die het tooneel wel naar elders overbrengen, maar de ongeregeldheden zelve zeker niet doen verminderen. In het glazen paleis heeft men sedert een paar jaren iets anders er op uitgedacht. Op *Goeden Vrijdag*, een algemeene feestdag in Engeland, wordt er een groot koncert gegeven; en het gevolg er van is, dat de duizenden die er heen gelokt worden wel niets minder vieren zullen dan de gedachtenis aan het Lijden des Heeren....

»Vroeger heeft het mijne aandacht wel eens getrokken, dat in Engeland, wanneer er sprake is van overgangen tot de Katholieke Kerk, altijd melding gemaakt wordt van personen uit den aanzienlijken of uit den geleerden stand, terwijl de arbeidende en lagere klassen volstrekt niet in aanmerking schenen te komen. Ik meende dat dit geschiedde, niet omdat onder de laatsten geen bekeerlingen waren, maar omdat er, wegens hun stand in de maatschappij, minder gewigt aan gehecht en om die reden niet van gesproken werd. Nu ik de zaken meer van nabij gezien heb, ben ik tot andere gedachten gekomen en overtuigd geworden, dat de overgangen tot de Katholieke Kerk, — altans te Londen, in de groote steden en aanzienlijke fabriekplaatsen, zich bijna uitsluitend bepalen tot personen van den aanzienlijken of den geleerden stand. Voor mij is de reden niet ver te zoeken. Terwijl onder de standen, waaruit velen tot de Kerk terugkomen, nog zeer veel zedelijkheid gevonden wordt en aan de goede trouw van velen niet te twijfelen valt, — heerscht er onder de arbeidende en lagere klassen in de steden een zoo diep zedebederf een zoo trouwelooze drift naar al wat stoffelijk en zinnelijk is, en een zoo grove onwetendheid in het godsdienstige, dat de bovennatuurlijke en eeuwige belangen niet slechts geheel op den achtergrond geschoven zijn, maar dat er nooit, of schier nooit, aan gedacht wordt."

(1) Eene beschrijving van die kerk vindt men in de *Dictionnaire d'Archéologie sacrée, par le Chanoine Bourassé, publié par l'abbé Migne.* Tom. 1 art. *ameublement des Eglises*, pag. 189 et suiv.

Bereids is de Eerste Kamer der Staten-Generaal tot hervatting harer werkzaamheden bijeengeroepen tegen Maandag den 6n Augustus aanstaande.

Gisteren is in het *Odéon* de algemeene vergadering gehouden van deelhebbers in de Hollandsche IJzeren Spoorweg-maatschappij. Vertegenwoordigd werden 476 aandeelen, uitbrengende 190 stemmen. Met algemeene stemmen werd besloten dat de Maatschappij aanvaardt de aan haar verleende koncessie voor den aanleg en de exploitatie van een spoorweg van Scheveningen langs 's Gravenhage en Leiden naar Woerden, aansluitende aan den Hollandschen IJzeren Spoorweg en aan den Nederlandschen Rhijn spoorweg, overeenkomstig de voorwaarden, vervat in de akte van 26 April 1860; wordende de raad van administratie gemagtigd de financiele maatregelen te nemen, vereischt ter uitvoering dezer koncessie.

Naar men verneemt, is ook gisteren de waarborgsom, groot *f* 150,000, gestort.

Men schrijft uit 's Hage aan de *Midd. Ct.* dat de minister van Hall voornemens zou zijn, na aanneming der spoorwegwet, die meer en meer verzekerd schijnt, zijne portefeuille neder te leggen, ten einde het bewijs te geven dat hij het ministerambt alleen heeft aanvaard, om het land spoorwegen te geven. Men denkt dat door de aanneming der spoorwegwet van zelf een ministerie van Openbare Werken zal worden in het leven geroepen. Dat zulk een ministerie groot nut kan opleveren is zeker. Reeds zooveel rust er op de schouders van een minister van Binnenlandsche Zaken, dat de verdeeling van zijn moeijelijken arbeid bij den aanleg van staatsspoorwegen bijna eene noodzakelijkheid wordt.

De *Oude Jagthaven* aan het IJ heeft tegen aanstaanden Zondag een wedstrijd voor zeilvaartuigen, op het IJ te houden, uitgeschreven, waaraan alleen pleiziervaartuigen, in de Oude- en Amstel Jagthavens ligplaats hebbende, zonder inleggelden, zullen kunnen deelnemen. Het feest zal ten 10 uur aanvangen, en belooft door het groot aantal deelnemers, de fraaije, smaakvolle prijzen en de voor liefhebbers van zeilen uitmuntend genomen maatregelen en bepaalde voorwaarden, zeer luisterrijk te worden.

Veel opzien heeft gebaard het transporteren van een zieke, die te Vries thuis hoorde, en te Groningen, met bestemming derwaarts op den bok der diligence gezet, onder weg overleed. Het blijkt, dat de doktor in 't ziekenhuis te Groningen den ongelukkige als ziek had erkend, maar dat de boekhouder der inrigting hem niet wilde opnemen, en toen de zieke het gasthui[s] wilde verlaten, hij er door de policie is uitgezet.

(Utr. Cou[r].)

TWEEDE KAMER.

Zitting van Vrijdag 27 Julij.

In deze zitting zijn voortgezet de beraadslagingen ove[r het] wetsontwerp tot den aanleg van spoorwegen voor rekening [van] den Staat.

De Vergadering nam het eerst in behandeling art. 4 luide[nde]:

»De wet bepaalt de wijze van exploitatie."

De heer van Bosse had voorgesteld art. 4 te vervangen [door] de volgende bepalingen:

»De spoorwegen worden niet door den Staat geëxploite[erd].

»Geenerlei materieel, voor de exploitatie benoodigd, w[ordt] door den Staat aangekocht.

»De wet stelt de voorwaarden der exploitatie en der t[arie]ven vast."

Subsidiair, indien dit voorstel niet mogt worden aang[eno]men, art. 4 aldus te lezen:

»De wijze van exploitatie, de voorwaarden van het ver[voer] en de vrachttarieven worden door de wet vastgesteld.

Het woord werd gevoerd door de HH.: van Bosse, [de] Poorter, van Nispen van Sevenaer, Dirks en Mackay.

Het amendement van den heer van Bosse werd daarop [in] stemming gebragt en met 47 tegen 25 stemmen verworpen.

Voor hebben gestemd de heeren: van Goltstein, Mensonid[es], Wintgens, van Nispen van Sevenaer, Hengst, ter Brug[gen] Hugenholtz, de Brauw, van Hoëvell, van Bosse, Dom[mer] van Poldersveldt, Heemskerk Bzn., Westerhoff, Idzer[da], van der Veen, Kingma, van Heukelom, Olivier, de Raad[t], Poortman, Thorbecke, Sloet tot Oldhuis, Duymaer van Tw[ist], Dullert, Taets van Amerongen en van Wintershoven.

Art. 4 werd daarop zonder hoofdelijke stemming aangenome[n].

De beraadslagingen werden alstoen geopend over art. [5] luidende:

»Jaarlijks wordt voor den aanleg der in art 2 genoem[de] spoorwegen ten minste *f* 1,000,000 op de Staatsbegrooting u[it]getrokken."

De heer van Bosse had voorgesteld dat artikel aldus te [le]zen:

»Er wordt eene algemeene begrooting van de kosten, [voor] den aanleg van spoorwegen vereischt, door de wet vastgeste[ld].

»Het bedrag der uitgaven in elk jaar te doen, wordt ja[ar]lijks op de Staatsbegrooting uitgetrokken.

»De wet stelt de uitzonderingen op de wetten van 5 Ok[to]ber 1841 en van 10 Februarij 1844 vast, welke de bijzonde[re] aard van de werken en aanbestedingen, tot bovenbedoelde[n] aanleg behoorende, vordert."

Dat amendement werd door den voorsteller ingetrokken.

Hierbij spreken de HH. Duymaer van Twist, van Nisp[en] van Sevenaer, van Hoëvell, Elout van Soeterwoude, van Boss[e], Mackay, van Zuylen van Nyevelt en Thorbecke.

De beraadslagingen werden daarop gesloten verklaard, e[n] het art. 5 in stemming gebragt met 42 tegen 30 stemmen aan[ge]nomen.

Tegen hebben gestemd de heeren: van der Poel, Dullert, van Wintershoven, Anemaet, van Goltstein, van Voorthuyse[n], Storm van 's Gravesande, Mackay, Wintgens, van Nispen v[an] Sevenaer, Hengst, ter Bruggen Hugenholtz, de Brauw, El[out] van Soeterwoude, van der Linden, van Hoëvell, van Boss[e], Dommer van Poldersveldt, Heemskerk Bzn., Gevers Deyv[oot], Hoynck van Papendrecht, van Zuylen van Nyevelt, Be[tz], Idzerda, Kingma, van Heukelom, Olivier, Poortman, Tho[r]becke, en Duymaer van Twist.

Daarna werden de beraadslagingen geopend over een vo[or]stel van den heer Poortman, strekkende om achter art. 5 [te] plaatsen een nieuw artikel.

Aan de beraadslaging hierover namen deel de heeren Poor[t]man en van Diggelen, het amendement werd in stemming ge[bragt] en met 49 tegen 23 stemmen verworpen.

Voor hebben gestemd de heeren: Wintgens, ter Bruggen Hugenholtz, de Brauw, van der Linden, van Hoëvell, van Bosse, Dommer van Poldersveldt, Heemskerk Bz., Hoynck van Papendrecht, Zuylen van Nyevelt, Betz, Idzerda, Kingma, van Heukelom, Olivier, Poortman, Thorbecke, Duymaer van Twist, van der Poel, Dullert, van Wintershoven Anemaet en van Goltstein.

Na de goedkeuring der beweegredenen werd het wetsontwerp in stemming gebragt en met 49 tegen 23 stemmen aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren: van Hoëvell, Wijbenga, van Bosse, Dommer van Poldersveldt, Heemskerk Bz., Hoynck van Papendrecht, van Zuylen van Nyenevelt, Betz, Kingma, van Heukelom Olivier, Poortman, Thorbecke. Duymaer van Twist, van der Poel, Dullert, van Wintershoven, van Goltstein, Wintgens, van Nispen van Sevenaer, ter Bruggen Hugenholtz, de Brauw, en van der Linden.

Voor hebben gestemd de heeren Reinders, Heemkerk Anz., Schimmelpenninck, van Asch van Wijck, Westerhoff, Gevers Deynoot, de Poorter, Poortman, van Foreest, Idzerda, van der Veen, Lycklama à Nyeholt, de Raadt, Delpral, van Eck, Sloet tot Oldhuis, Jespers, Zijlker, van Franck, Strens, de Lom de Berg, Meylink, Hoekwater, Taets van Amerongen, Kien, van Anemaet, van Voorthuysen Sliecher van Domburg, Bots, Wichers, Storm van 's Gravesande, Luyben, Mensinides, Mackay, Begram, Beens, Dirks, Hoffman, van Lynden, de Kempenaer, Nolthenius, Oomen, Hengst, de Bieberstein, van Diggelen, van Heiden Reinestein, Meeussen, Elout van Soeterwoude en de Voorzitter.

GOUDA, 26 Julij. De veemarkt van heden met geringen aanvoer; de handel was flaauw. Schapen in alle soorten traag. Magere varkens insgelijks traag.

Goeboter *f* 1.10 a *f* 1.20; Weiboter *f* 0.86 a *f* 0.96.

De telegraaf meldt heden het volgende:

LONDEN, 27 Julij. Lord John Russell heeft heden, op grond van ontvangen inlichtingen uit Napels, in het Lagerhuis de verklaring afgelegd, dat de Napelsche Regering alleen de Engelsche tusschenkomst ten behoeve van den vrede heeft ingeroepen, maar er nooit aan gedacht heeft om te vorderen, dat Garibaldi door geweld zou belet worden zijn gang te gaan.

In antwoord op eene vraag van lord Bentinck, heeft

[illegible] Lewis gezegd, dat er hoegenaamd geen on[illegible] gevaar voor een oorlog bestaat en dat dit de reden was, waarom gestrengere maatregelen ten opzigte van verdachte vreemdelingen niet noodzakelijk geacht werden.

De *Morning Post*, het berigt mededeelende dat de expeditie naar Syrië zal plaats hebben, voegt er bij dat de kwestie der verdeeling van Turkije eene kwestie van tijd wordt. Laat ons ten minste eerst wachten, zegt het blad, of Turkije buiten magte is de orde te herstellen [illegible] dan eerst in overweging nemen de kwestie der verdeeling van het Ottomannische rijk.

[illegible] 28 Julij. Engeland eischt de straf van hen, die [illegible] schuldig hebben gemaakt aan de moorden in Syrie; het verlangt tevens reorganizatie van het bestuur in [illegible] en waarborgen voor de Maronieten, die onder een gemeenschappelijk protektoraat zullen worden geplaatst.

TURIJN, 27 Julij. Volgens tijdingen uit Napels van [illegible] heeft te Avellino een opstand plaats gehad, [illegible] een bloedige strijd met de vreemde troepen heeft [illegible] gehad en eenige huizen zijn geplunderd. Te Ga[illegible] hebben de soldaten geroepen: *Weg met de Konsti[illegible] Leve Maria Theresia!* Het officiële dagblad van [illegible] kondigt aan, dat het fort van Melazzo gekapi[illegible] heeft.

[illegible] UA, 27. Alhier zijn berigten ontvangen uit [illegible] van den 23sten. Bij den aanval op Melazzo [illegible] Garibaldi 780 en hebben de Napelsche troepen [illegible] man aan dooden verloren, terwijl buitendien aan [illegible] zijden vele manschappen gekwetst werden. Kolonel [illegible] deed den 21sten eene aanvrage om te kapituleren [illegible] stelde daarbij voor met militaire eer te mogen af[illegible] trekken. Dit werd door Garibaldi geweigerd.

Algemeen geloofde men dat Garibaldi tegen Messina [illegible] oprukken met 14000 man. De kommandant der [illegible] had den Franschen konsul uitgenoodigd zijne [illegible] genooten aan boord van een ter reede liggend [illegible] sch fregat te doen opnemen.

Volgens een gerucht had de bezetting van het fort [illegible] Melazzo zich voor Garibaldi verklaard.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 27 Julij. Naar hetgeen de *Correspondence Havas* meldt, neemt de Porte genoegen met Frankrijks interventie in Syrië, de mogendheden zouden het te [illegible] aanzien volkomen eens zijn, en een overeenkomst, [illegible] van de interventie de voorwaarden regelt, zou gis[illegible] aan het ministerie van Buitenlandsche Zaken [illegible] zijn. Ook Spanje heeft aan de onderhan[illegible] lingen te dier zake deelgenomen, 'tgeen ten aan[illegible] van het kabinet te Madrid doet vermoeden dat [illegible] hiermede als groote mogendheid wil optreden. Met [illegible] inscheping der troepen naar Beyruth wordt te Toulon [illegible] gang gemaakt.

Ondanks dit berigt wordt, ten aanzien van de toestemming der Porte, in den *Constitutionnel* een artikel gelezen, dat dit in twijfel trekt. Volgens dat artikel [illegible] lord John Russell [illegible] lord Cowley hebben gemagtigd zich met het Fransche goevernement ter [illegible] der Syrische expeditie te verstaan, maar tevens [illegible] hieruit dat de toestemming der Porte nog niet verkregen was; doch dat men die evenwel zou bewer[illegible], hoe moeijelijk die taak mogt zijn.

De tijding van nieuwe moordtooneelen in Syrië had het Engelsche goevernement er toe doen overgaan om de voorwaarden der interventie te onderzoeken, doch daarbij verklaard, dat Engeland daartoe niet anders van [illegible] zijne marine zou medewerken. Onmiddellijk werden [illegible] die verklaring aan het ministerie van Buitenl. Zaken tusschen den heer de Thouvenel en de vertegenwoordi[illegible] gers van Engeland, Oostenrijk, Pruissen, Rusland en Spanje beraadslagingen gevoerd ter regeling der inter[illegible] ventie. 't Is waarschijnlijk dat zij tot een goeden uit[illegible] komst hebben geleid, zegt de *Constitutionnel*; maar de *Correspondance Havas* is te voorbarig met te vermelden dat de overeenkomst bereids onderteekend zou zijn. Evenmin is het stellig dat de Porte hare toestemming verleend heeft.

Genoemd blad zegt verder: „De expeditie naar Syrië, waarvoor Frankrijk in de laatste drie dagen met eene zoo verwonderlijke snelheid de aanstalten heeft gemaakt, zal stellig en onvermijdelijk plaats hebben, en men moet ieder oogenblik het vertrek onzer troepen verwachten. Doch er kan geen twijfel omtrent Frankrijks rol bestaan. [illegible] is noch eene inlegering van troepen noch eene tusschenkomst in het Oosten, waarvoor wij aanstalten maken, wij gaan Turkije bijstaan in het stuiten van wanordelijkheden, welke onvermijdelijk den ondergang van het Turksche rijk zouden ten gevolge hebben, zoo er niet aan die nieuwe uitbarsting van dweepzucht en barbaarschheid paal en perk gesteld wierd.

„Het Oostersche vraagstuk, zoo als het zich thans [illegible], kan dus onzes oordeels de strekking niet heb[illegible] om Europa te verdeelen; het strekt integendeel, om Europa te vereenigen ter verdediging der belangen en beginselen, waarmede de eer van alle Christen-staten evenzeer gemoeid is.

— De *Correspondance Havas* berigt dat Garibaldi, ten gevolge der ontruiming van Messina op nieuw scheep was gegaan, doch dat men onbekend was met de rigting die hij genomen had.

— De *Patrie* verzekert dat de generaal Goyon Rome niet verlaten zal.

— Uit berigten van de Geneefsche dagbladen blijkt, dat thans geheel Opper-Savoye door Fransche troepen bezet wordt. Men had zich te Genève gevleid met de hoop, dat de Fransche troepen den omtrek van het voor zekere gevallen onzijdig verklaarde grondgebied althans niet ver overschrijden zouden.

— Binnen kort zal bij den boekhandelaar Dentu eene brochure verschijnen, gevloeid uit de pen van den heer Alexander Bonneau en die tot titel zal voeren: *De Turken en de Beschaving.*

ENGELAND.

LONDEN, 25 Julij. Volgens Reuters agentschap heeft de graaf von Rechberg aan de Oostenrijksche gezanten in den vreemde eene cirkulaire gezonden, om hen nopens het doel der zamenkomst te Teplitz in te lichten. Hij zegt daarin dat de Keizer het verlangen had te kennen gegeven om met den Prins-regent omtrent de gesteldheid van Europa en meer bijzonder van Duitschland in overleg te treden, en drukt de hoop uit dat dit onderhoud tot eene goede verstandhouding tusschen de beide mogendheden zal leiden.

— De ontruiming van Messina door de Napolitaansche troepen wordt niet bevestigd, er is integendeel een berigt ontvangen volgens hetwelk generaal Clary slechts de buitenwerken der stad zou hebben verlaten en ook de stad, maar dat hij zich in de citadel heeft genesteld en niets meer dan de soldaten, die hij daarin niet noodig had, naar Kalabrië heeft gezonden. Intusschen moet hierbij in aanmerking worden genomen dat lord John Russell bepaald in het Lagerhuis heeft aangekondigd, dat hij berigt had ontvangen van het bevel, krachtens 'twelk het Napelsche goevernement de koninklijke troepen uit Sicilië terugroept. Die verklaring zal misschien aanleiding geven tot interpellatiën in het Parlement ten gevolge waarvan misschien nieuwe inlichtingen zullen gegeven worden. In allen geval zal men nopens een en ander spoedig met de waarheid bekend worden hetzij door brieven uit Napels of door de krijgsbewegingen in Sicilië.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 26 Julij. In een hoofdartikel over de bijeenkomst van den Prins-Regent van Pruissen met den Keizer van Oostenrijk te Teplitz zegt de half-officiële *Preussische Zeitung*:

„Het is de Oostenrijksche Keizer die den wensch naar deze zamenkomst op voorkomende wijze heeft uitgedrukt. Niemand in Pruissen zal willen ontkennen, dat eene toenadering tusschen Oostenrijk en Pruissen als eene heilrijke en heugelijke gebeurtenis te begroeten is, wanneer voor eene zamenwerking der beide mogendheden goede voorslagen en de voorwaarden, die aan elke der beide partijen haar regt verzekeren, gevonden en aan beide zijden met opregtheid aangenomen kunnen worden.

„Dat de roeping, dat de levensbeginselen van onzen Staat thans duidelijker dan ooit vroeger begrepen worden, dat zij te stellig erkend zijn en reeds te weldadige vruchten gedragen hebben om ooit weder miskend of prijs gegeven te worden — dat is in Pruissen voor geen man van doorzigt meer verborgen. En met voldoening kunnen wij zeggen dat de tegenwoordige toestand van onzen Staat, met zijne gewigtige pligten en de daarvan onafscheidelijke regten, ook buiten Pruissen meer en meer naar waarde geschat wordt.

„Het allerminst wordt de toestand en de roeping van Pruissen door onzen grooten Duitschen bondgenoot miskend. Wanneer dus door Oostenrijk stappen tot toenadering gedaan worden op een oogenblik, waarop Oostenrijk zelf zich ernstiger dan ooit bezig houdt met de pogingen om zijn staatsleven vrijer te organizeren, dan zal voor den onbevooroordeelden waarnemer de zamenhang tusschen die nieuwe, veel belovende rigting van de inwendige politiek des keizerrijks en deze toenadering niet verborgen blijven.

„Onder deze omstandigheden zal men zich met vertrouwen aan de blijde hoop mogen overgeven, dat van den kant van Oostenrijk feitelijke bewijzen eener staatkunde te wachten zijn, die bereid is om aan de levensbeginselen van den Pruissischen staat en van het Duitsche vaderland regt te laten wedervaren, en welke in de langs dien weg tot stand gebragte eendragtige zamenwerking van geheel Duitschland den besten waarborg voor alle Duitsche Staten ziet."

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 28 Julij.

OVERLEDEN (21 Julij): E. G. P. van Doornum, 3 j. — (22 Julij): E. Wakkie, geb. Moorman, 57 j.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Fonds	Rente		27 JULIJ		4½ u.	gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5	pCt.	104¼	a		
Nederl. Bank	4	″		″		
Nederl., Werkel. Schuld	2½	″	64⅛	″	64³⁄₁₆	64⅛
Dito Dito	3	″	76½	″		
Dito Dito	4	″	98⅝	″		
Oost-Indische Leening	4	″		″		
Amortisatie-Syndikaat	3½	″	93¼	″	93⅜	93¼
Handelmaats. op rescontre		″	133½	″	133⅞	133⅝
Dito à kontant	4½	″		″		
Dito Leening 1858	4	″		″		
Aand. Holl. Spoorweg.				″		
Leening idem	4½	″		″		
Rijn idem	4½	″		″		
België, Cert. Adm. Belg. Bk.	2½	″		″		
Dito bij *Rothschild*	2½	″	52¼	″		
Frankrijk, Certifikaten	3	″	62⅝	″		
Spanje, Obligatiën	1¾	″	39⁵⁄₁₆	″	39⅜	
Dito	3	″	48	″	48⅛	
Dito Binnenlandsch	3	″	47⁵⁄₁₆	″		
Amortisable-Schuld.			20⅛	″	[illegible]	20⅜
Bewijzen Coupons.				″		
Portugal, Obligatiën	3	″	44³⁄₁₆	″		
Dito 1856/1859	3	″	42³⁄₁₆	″	42¼	42¼
Dito Uitgestelde.				″		
Rusland, Obl. bij *Hope* & C°.	5	″	101¾	″	102	102
Dito dito 1828/29	5	″	100⅜	″	100⅝	100⅝
Certif. dito 1831/33	5	″	85¼	″		
Dito dito 1840	4	″	79⅞	″	79¹⁵⁄₁₆	79⅞
Dito Orig. 2e, 3e en 4e Leen.	4	″	80¾	″	80¹³⁄₁₆	80¾
Dito dito 5e ″	4	″		″		
Dito 5de Serie	5	″	88½	″	8 ⁹⁄₁₆	88½
Dito 1855, 6de Serie	5	″	97⅛	″	97½	97⅝
Dito Adm. te Hamburg	5	″		″		
Dito te Londen	5	″		″		
Dito dito	4½	″	90¾	″	90¹³⁄₁₆	
Dito dito	3	″	61¹⁵⁄₁₆	″	62	62
Inschrijv. in Assign.	6	″	60	″		
Certifikaten van dito	6	″	60	″		
Spoorweg-Aktiën	5	″		″		
Dito volgefourneerde	5	″	211½	″	212½	211½
Hypotheek	4½	″		″		
Polen, Aandeelen 1835 fl. 500		*f*		″		
Obligatiën	4	pCt.	79¾	″		
Pruissen, Obligatiën	4½	″		″		
Dito 1859	5	″	103⅝	″		
Aandeelen 1854	3½	″		″		
Oostenrijk, Obl. bij *Goll* & C°.	5	″		″		
Dito dito	4	″	48¾	″		
Dito Metalliek	5	″	51⅜	″	51⁷⁄₁₆	51⅜
Dito dito	2½	″	27⅜	″	27⁷⁄₁₆	27⅜
Dito Rente Amst.	5	″	74⅛	″	74¼	
Dito Nationale 1854	5	″	58⁷⁄₁₆	″	58⅝	58⁹⁄₁₆
Weener Bank-Aktiën		*f*		″		
Dito Aand. fl 250, 1839		″	299	″		
Dito dito ″ 250, 1854	4	pCt.		″		
Fr. Oost. Spw. Obl. bij *Hope*	3	″		″		
Beijeren, Spoorw. Aandeelen.				″		
Napels, Cert. bij *Lam.* & *B.*	5	″		″		
Dito bij *Rothschild*	5	″		″		
Denemarken, Oblig. te Londen	5	″		″		
Dito	3	″		″		
Braz. Geldl. 1824 van £ 100	5	″	96½	″		
Dito 1839 ″ £ 100	5	″		″		
Dito 1843 ″ £ 100	5	″	96¼	″		
Dito 1852	4½	″		″		
Dito 1858	4½	″		″		
Sardinië	5	″		″		
Peru, Geldleening 1854	4½	″		″		
Dito Fransche.						
Ecuador, Oblig. 1855	1	″				
Venezuela, Obligatien	3	″	21⁷⁄₁₆	″		
Dito	1½	″		″		
Grenada, Obligatien	4	″	13½	″	13⅝	
Dito Uitgestelde.				″		
Mexiko, Obligatien	3	″	20¼	″		
Nrd-Amer. Ph. *Hope* & C°. Lr. A.		*f*	97	″		
Dito dito B.		″	101½	″		
Dito bij *Rothschild*	6	pCt.		″		
Illinois Spoorweg-Aandeelen.			69	″		
Dito Oblig. Constr. Bons.	7	″	87¼	″	87½	87½
Galvest. Spoorweg Oblig.	8	″		″		
Louisiana	5	″		″		
Griekenland, Obl. geldl. 1852	5	″	5⁹⁄₁₆	″	5⅝	5⁵⁄₁₆

Loten 1860 *f* 446½, 47; Braz. 1860 85⁵⁄₁₆, ¼; N. 4½ pCt. Russen 90.

Bij geringen handel waren de meeste fondsen onveranderd. Spaansche Amortisable, Grieken en Illinois met veel vraag tot verhoogde prijzen.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt, Prolongatie 2½ pCt, Diskonto 3 pCt.

VOORLOOPIG BERIGT DER BEURS, van 28 Julij tot 3½ ure.

Nederl. Werkel. Schuld à 2½ pc. 64⅛, Aand. Handel-Maatsch. 133¾, Spanje, Binnenl. 3 pc. [illegible]; Rusl., Obl. bij Hope en C°. 5 pc. 102, Cert. bij Stieglitz 1855, 6de serie 5 pc. 97⅝, Oostenrijk, Met. 5 pc. 51⅜, dito 2½ pc. [illegible], dito Rente Amst. 5 pc. 74⅜, dito Nationale 1854 5 pc. 58[illegible]

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 27 Julij. België 2½ pc. 56g. 4½ pc. 96⅞g; Metal. 54¼; Nation. 61¾; Spanje 1[illegible] p; 3 pc. 48¼ p.

PARIJS, 27 Julij. 3 pc. Rente 68.10; 4½ pc. id. 96.75; Fr.-Oost. Spoorw. 507.—; Credit mobilier 680.—; 3 pc. Spanje 47¼; 1¾ pc. id. 39; Spanje Passive —; Rus. Spoorw. Aktiën —; Rom. Leening —.

MADRID, 26 Julij. Spanje 3 pc. 49.—; 1¾ pc. 41.—.

LONDEN, 27 Julij. Cons. 93¼ a —; Braz. 5 pc. —, 3 pc. Mexiko 20⅞ a —; 4½ pc. Peru [illegible]; 3 pc. id. —; 4½ pc. id. doll. bonds —. 3¾ pc. Grenada — a —; id. uitgestelde

— a —; 2½ pc. Venez. — a — 1 pc. id. — a —; 3 pc. Port. — a —; 3 pc. Spanje 48½ a —; 1¾ pc. id. 39½ a —; Coupons — a —; Amortis. 20½ a —; 4½ pc. Russen 93½ a —; 5 pc. id. — a —; 2½ pc. Holland — a —; 4 pc. id. — a —; Illinois Shares 64½ a —; id. 7 pc. Oblig. 88 a —; Sardinië 83 a —; Ecuador — a —.

WEENEN, 27 Julij. Met. 5 pc. 70.—; 2½ pc. —.—; Nat. 80.—; Loten 1854 4 pc. —; Bank-Aktiën 840; Noord-Baan-akt. 189; Oostenr. Cred. Loten —; Cred. Anst. 190.—; O.-Fr. Spoorw.-akt. 256.—; Lomb. Venetiaans. —.—, Nieuwe 150.—. Wissel op Londen 3/m. 12.65; Parijs —.—; Frankf. —; Amst. —.—; Goud —.—; Zilver —.

BERLIJN, 27 Julij. Metalliek 5 pc. 54⅝; Nationale 62⅜; Stiegl. 5de serie 93⅞; 6de id. 102⅝; 5 pc. Eng. Russ. 104⅝; Nieuwe 3 pc 62⅝; Pruiss. Staats. 4½ pc. 100⅝; id. Nieuwe 5 pc —; Fr. Oost. Spoorw. —; Credit —, Wissel op Londen 2/m. 6 th. —, Parijs —, Hamburg —, Amst. zigt —, Weenen 2/m. —, Petersburg 3/w. —.

HAMBURG, 27 Julij. 3 pc. Rusland 60; 4½ pc. id. —, 3 pc Spanje 44¾, 1¾ pc. id. 37½, Vereinsb. 98⅝, Noord-Duits. bank 83¾, Mexikanen —, Wissel op Londen 3/m. 13.02⅛, Amst. 35.85, Diskonto —.

FRANKFORT, 27 Julij. Metalliek 5 pc. 53¼; Nation. 60⅝, Cred. Akt. —, Spanje 3 pc. 47¾, 1¾ pc. 38⅞, Bankakt. —, Wissel op Londen 117, Weenen 91½, Parijs —, Diskonto —.

Wisselkoers.

2/m. Parijs	. . . ƒ 55 7/16	2/m. Livorno	. . . ƒ 38½
Zigt 〃	. . . 〃 55⅞	〃 Napels	. . . . - 75¾
2/m. Bordeaux	. . . 〃 55¼	3/m. Petersburg	. . 〃 169
½/m. 〃	. . . . 55⅝	6/w. Weenen	. . . 〃 90
3/m. Madrid	. . . 〃 240	〃 Augsburg	. . . 〃 99
〃 Cadix	. . . 〃 241	〃 Frankfort	. . . 〃 99¾
〃 Sevilië	. . . 〃 237	2/m. Hamburg	. . . 〃 35
〃 Bilbao	. . . 〃 238	Zigt 〃	. . . 〃 35¼
〃 Lissabon	. . . 〃 40⅞	2/m. Londen	. . . . 〃 11.65
〃 Porto	. . . . . 〃 41	Zigt 〃	. . . . 〃 11.72½
2/m. Genua	. . . . . 〃 46	Rotterdam	. . . . . . 〃 ⅛

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 27 Julij.

Tarwe stil: 130 ℔ b. Poolsche ƒ355.

Gedroogde Rogge bij gerijven als voren, ongedroogde lager: 124 ℔ Pruissische ƒ198; 127 ℔ dito ƒ213; 118, 119 ℔ Petersb. ƒ184, 186; op levering in Julij ƒ174, 173; Okt. ƒ181, 180, ƒ179, 178; Maart ƒ182; Pruissische in Julij ƒ177.

Garst in één doen: Fransche ƒ195 per 1950 kilo.

Haver en Boekweit zonder handel.

Op 9 vaten Olie te leveren: in Okt. ek. 72 £. *Lijnzaad* flaauw: 110, 111 ℔ Riga ƒ300. *Raapolie* op 6/w. ƒ41¼; Vliegend ƒ40; in Mei ek. ƒ43; Sept. ƒ41 a 40¾; Okt. ƒ41¾ a ½; Nov. ƒ42¼ a 2; Dec. ƒ42½. *Lijnolie* op 6/w. ƒ30¾; Vliegend ƒ29½; in Sept. ek. ƒ30¼; Okt. ƒ30¾; Nov. ƒ31; Dec. ƒ31¼. *Hennepolie* op 6/w. ƒ38¼; Vliegend ƒ37.

ƒ186, 190. — Garst: Fransche ƒ195 per 1950 k°.

SCHIEDAM, 26 Julij. Moutwijn ƒ15.—; Jenever ƒ20,50; Amst. Proef ƒ21,75 per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting. Spoeling ƒ0.80 per ketel.

MIDDELBURG, 26 Julij. Voortdurend blijven de aanvoeren klein, en de handel is weinig beteekenend daar men niet koopt dan voor konsumptie; voor Tarwe moest men vorige weekprijzen betalen of men kon niets goeds losmaken. Rogge met minder handel daar koopers niet dan 25 Ct. lager wilden koopen. Koolzaad houdt men bij voortduring te hoog in prijs. Men noteert heden Raapolie ƒ41.75; Patentolie ƒ44.—; Lijnolie ƒ34.— per vat op 6/w., op kt ƒ1.— lager.

Advertentiën.

(2964) Bevallen van een *ZOON*, C. M. J. W. FUCHS, geliefde Echtgenoote van

L. G. L. VAN DER KUN.

ROTTERDAM, 27 Julij 1860.

Een Jong Mensch, niet beneden de 16 Jaren, die eene goede hand schrijft en eenige kennis van **Tabak** heeft, kan bij een Grossier geplaatst worden. Adres met *franco* brieven onder Letter No C. bij den Boekh. H. A. ZWEERS, Singel bij de Munt 156, te Amsterdam. (2964)

(2968) Een Gehuwd **R. C. HULPONDERWIJZER** van den 3den Rang, van de beste getuigschriften voorzien, in staat behalve de gewone vakken van het Lager Onderwijs, ook de Fransche Taal te helpen onderwijzen, wenschte met September of October hier of elders geplaatst te worden. Adres met *franco* brieven onder Letter Z. bij den Boekhandel J. S. DE HAAS, N. Z. Achterburgwal G. 315, te Amsterdam.

Heeren Bierbrouwers.

Een fatsoenlijk **Jong Mensch,** verscheidene jaren in gerenomeerde Brouwerijen in Duitschland werkzaam geweest zijnde, waarvan hij de beste getuigschriften, zoowel van gedrag als van bekwaamheid kan produceeren, zag zich gaarne tegen den aanstaanden Herfst als **Brouwmeester** of als **Waarnemer eener Brouwerij** geplaatst. Reflecteerenden gelieven zich *franco* te adresseren, onder de Letters P. P. bij W. VAN DE WEIJER, Papierhandelaar te Utrecht. (2969)

(2955) Op de **Kostschool voor R. C. Jonge Heeren** te *Huissen*, bij Arnhem, kunnen bij het begin van den nieuwen Cursus, 1 October, wederom **ELÈVES** geplaatst worden. Het Onderrigt omvat al hetgeen gevorderd wordt ter toelating van Breda, Delft en Willemsoord, en ter opleiding voor den Handel. Prospectus en verdere inlichtingen geeft op *franco* aanvragen gaarne

De Directeur,
H. J. WANSINK.

KOSTSCHOOL VAN DEN HEER OTTEN

Te Buggenhout (Prov. Oostvlaanderen) Belgique.

Dit Gestìcht beveelt zich door het grondig Onderwijs der Koopmaanschappelijke Wetenschappen, en der Fransche, Duitsche en Engelsche Talen. De prijs van het pensioen is van 250 tot 300 fr. volgens den ouderdom der kostkinderen. — Voor de prospectussen adresseere men zich aan den Directeur.

(2967) Op een **Buitengoed** nabij *Nijmegen*, vraagt men een Gehuwd **KOETSIER**, zonder kinderen, tevens bekwaam voor eenig Tuinwerk. Adres *franco* onder de Letters V. H. bij den Boekhandelaar J. S. KLOOSTERMAN te Nijmegen.

MAHONIEHOUT,

In blokken van 20c per 2 □ palm of voet en hooger; in vineer per 100 vt. ƒ5, ƒ6 en ƒ7 en hooger.

Tafelhout: voor 4 voets tafels 3 naden ƒ4 a ƒ5 per blad. Idem voor 4 voets tafels 1 naad ƒ6, ƒ7 en hooger.

Gebloemd: vineer van ƒ5 per 100 vt. of vol blok en hooger.

Notenboomhout: in blokken en vineer.

Kerseboomen: in boomen en idem.

Peerenboomen: 〃 〃 〃

Een mooije partij **Azijnstokken** a ƒ80 per 100 en **Berke spaken** a ƒ32 per 100.

En verder alle bekende houtsoorten tot de minste prijzen; voorts beste **Lijm** van ƒ38, ƒ42 en ƒ45 per 100 ℔ of 50 kilo.

Aan verbruikers van Brandstoffen.

Steenkolen en **Coke** bij contante betaling tot de minst mogelijke prijzen.

Inlandsche **Houtskolen** per 10 mud . . . ƒ10.—
Idem zoogenaamde **Moffenkolen** per 10 mud 〃 11.—
Echte Brabandsche . . . . 〃 14.—

Beste drooge **Turf** van ƒ4.50, ƒ5, ƒ5.50, en ƒ6 per 1000 vrij aan huis; dito Burger ƒ7, ƒ8, ƒ9 en ƒ10 met inbegrip van alle onkosten; alle soorten van ligt en zwaar **Haard-, Kagchel** of **Fornuishout.** Iemand een vast accoord willende aangaan van nu tot en met aanstaande winter, doet zijn voordeel. Door groote partijen van het schip te lossen een ruim rabat.

Adres Nes A. 340,
(2966) bij J. J. GERADTS.

WIJ MAKEN ATTENT OP

MERKEL'S GLANSLEDERLAK,

die uitmuntend aan het doel beantwoordt en zeer gemakkelijk te gebruiken is.

Deze Lak onderhoudt het Glansleder en hergeeft daaraan in weinige minuten de schoonste glans. Prijs per Kruikje 35 Cent.

Het **PERSISCH INSECTENPOEDER** doodt oogenblikkelijk Weegluizen, Vlooijen, Motten, Bladluizen, Mieren en alle andere ongedierten. Wij verkoopen het in zakjes voor 50 Cents.

Portman'sche Politoer of **Wrijfwas** met gebruiksaanwijzing. Het Fleschje kost 15 Cent.

Het gunstig bekende **Schumachers Poetspoeder,** dat het spoedigst en op de gemakkelijkste wijze het Metaal schoonmaakt, is weder voorhanden.

Vliegenlijm, om vliegen te vangen, het Fleschje 20 Cents.

BRABANDERS **STIJFSELGLANS** doet het IJzer glad en gemakkelijk over het goed heenloopen, en het krijgt eenen mooijen glans. Een zakje kost 13 Cents.

De nieuwe **MINERALE LIJM** is kleurloos, doorschijnend als glas en hecht het gebroken voorwerp, hetzij van Porcelein, Glas, Hout, Marmer, IJzer of ander Metaal, zoo stevig aan elkander, dat het eer op eene andere plaats, dan op de gelijmde, breken zal. Een Fleschje kost 30 Cents.

Het **VLEKKENWATER** neemt alle mogelijke vetvlekken weg uit Zijden, Wollen en andere Stoffen, zonder de kleuren in het minst te veranderen. Prijs per Flacon 40 Cent, Groote Flesch ƒ1.

Verkoophuis en de bekende Dépôts. (2953)

ONDERWIJS.

G. B. VAN GOOR te Gouda, debiteert met b[...] gewoon succes:

P. VAN DER BURG,

SCHETS DER NATUURKUNDE,

1e St. 2e verb. en verm. druk, met 65 Houts. Fig. [...]
Idem 2e 〃 2e 〃 〃 〃 〃 〃 55 〃 〃
Idem 3e 〃 〃 94 〃 〃
Bovenstaand Werkje compleet, met Alphabetisch Reg. [...]

P. VAN DER BURG,

Schoolkaart voor het Koningrijk der Nederlan[den] en het Groothertogdom Luxemburg.

Prijs: in losse Bladen, gekleurd . . . . . ƒ [...]
Id. id., op Katoen, met Rollen . . . . . 〃 7[...]

Deze van hooger hand aanbevolene *Wandkaart* h[eeft] eene breedte van 16 en eene hoogte van 18 Palmen[,] bevat, behalve al de Steden en die Dorpen, welke m[eer] dan 1000 inwoners tellen, ook alle andere Plaatsen, [...] klein ook, die uit een Geschied-, Aardrijks- of Natu[ur]kundig, Geologisch of Industriëel oogpunt eenige me[rk]waardigheden bezitten. De namen zijn zoodanig aan[ge]bragt, dat de Leerlingen die van hunne zitplaatsen n[...] kunnen lezen, terwijl zij op eenen afstand van omtr[ent] 4 Ned. Ellen de verdeeling der Provinciën, het vers[chil] tusschen de Provinciale en Arrondissements-Hoofdsteden, tusschen Steden en Dorpen, en wat dies meer is, z[eer] goed kunnen onderscheiden.

P. D. SCHEFFELAAR,

Leerboek der Theoretische en Praktische Cijferkunst,

ten dienste der Scholen en bij bijzonder Onderwijs *met Vraagstukken, waarin de getallen zoo zijn genom[en] dat zij bij het maken van berekeningen en begrootingen van kosten tot leiddraad kunnen dienen.*

Gr. 12vo vier Stukjes elk à 25 Cents.

Antwoorden op dezelve, compleet. ƒ0,2[...]

Dr. Johnson, THE HISTORY OF RASSELAS, Prince of Abissini[a,] a Tale. With explanatory notes and remarks, for t[he] use of students of the *English language*, revised [by] A. F. NEUWIELLER, Lector of the English Langua[ge] and Literature at the *Gymnasium* of *Gouda*. **2d. Edition.** ƒ0,60.

Dr. WILLEMIER,

Korte Schets der Oude Aardrijkskunde,

eene Handleiding bij het Onderwijs op Gymnasiën [en] andere Scholen. **DERDE DRUK,** herzien door D[r.] N. J. B. KAPPEYNE VAN DE CAPELLO. In g[r.] 12°. . . . . ƒ0.6[...]
(2960)

(2952) Bij G. W. VAN BELLE te Rotterdam, is va[n] de pers gekomen:

De **TWEEDEN DRUK** van

LIONELLO.

Eene Bijdrage tot de ware kennis der Geheime Genootschappen in Italië, door Antonio Bresciani. Prijs ƒ2.7[...]

In weinige maanden was de eerste oplage van di[t] belangrijk werk uitverkocht en kon aan de vele aanvragen niet worden voldaan.

De inhoud van Lionello is als volgt:

De Zelfmoord. — LIONELLO. De Kindschheid. — De Bedienden. — De Onderwijzer. — De Studiën. — De Universiteit. — De politie-Gevangenissen. — Het Gesticht van *San Servolo*. — De Vendita's en de Werver van het Carbonarismus. — De Eed. — De laatste Graden. — Kunstgrepen van het Carbonarismus. — Het graf van GALLA PLACIDIA. — ARIE[...] en DORALICE. — De Terugkeer van den Carbonaro. — De groote *Sint-Bernard*. — De Vrijmetzelarij. — De Weeze. — De Sle[...]den. — De beproevingen van *Lissabon*. — De Walvischvaarder. — De Kaper. — ISABELLA. — GUISEPPO GARIBALDI. — De Terugkeer van den Banneling. — De laatste Misdaad. — Aanhangsel — Laatste levensdagen en dood van ANNITA GARIBALDI.

Bij den Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN is gedrukt en verkrijgbaar:

DE REGELING

VAN HET

ARMBESTUUR IN NEDERLAND

EN DE

KERKELIJKE INSTELLINGEN VAN LIEFDADIGHEID,

VOORAL DIE DER KATHOLIEKEN.

EENIGE BEMERKINGEN

DOOR

Mr. C. J. A. HEYDENRIJCK.

Prijs 50 Cents.

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN Drukker en Uitgever.